

HEMŞİRELİK ALANINDA KADINA ŞİDDET KONUSUNDA ARAŞTIRMA EĞİLİMLERİ VE İÇERİK ANALİZİ (1991-2024)

Ayşe ELKOCA

Dr.Öğretim Üyesi, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü,
ayse.elkoca@hotmail.com, Gaziantep/Türkiye, 0000-0002-3936-4122

Öz

Bu çalışmanın temel amacı Web of Science (WoS) veri tabanında taranan dergilerde yayınlanan kadına yönelik şiddet ile ilgili hemşirelik alanında yapılan makalelere ilişkin bibliyometrik verileri sunmaktır. Çalışma kapsamında toplanan veriler; atıf sayısı, ortak yazar, ülkeler, en çok kullanılan anahtar kelimeler, belgelerin ve yazarların bibliyometrik eşleşme durumu olmak üzere farklı kategorilerde bibliyometrik analiz tekniği ile incelenmiştir. Bibliyometrik analiz bir alanda dönem ve bölgedeki kişi veya kurumlarca üretilen yayınların sayısal analizinin yapılması olarak tanımlanmıştır. Yapılan bu çalışmada ağ haritaları ve bibliyometrik analizleri oluşturmak için VOSviewer yazılımı kullanılmıştır. Bu analiz sonucunda en sık kullanılan anahtar kelimenin “women violence”, en çok atıf alan alanların, kadın, psikoloji, kamu, çevre ve mesleki sağlık alanında ki çalışmalar olduğu, en fazla yayının 2022 yılında yayınlandığı görülmüştür. En çok yayın yapan yazarların Campbell, Jacquelyn C., McFarlane, Judith ve Godoy Serpa da Fonseca, Rosa Maria, en etkili ülkelerin ABD, Brezilya ve Avusturalya, en fazla bibliyografik eşleşme elde edilen eserler Arkins (2016), Bacchus (2016), Hooker (2012) olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Araştırmanın bulguları, kadına yönelik şiddet ve eğilimlerinin anlaşılmasına yönelik geniş bir bakış açısı sağlayarak, akademisyenlerin bilgi birikimine birçok açıdan katkıda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Literatür taraması, Bibliyometrik analiz, Kadın, Şiddet

RESEARCH TRENDS AND CONTENT ANALYSIS ON VIOLENCE AGAINST WOMEN IN NURSING (1991-2024)

Abstract

The primary aim of this study is to present bibliometric data on articles related to violence against women in the field of nursing, published in journals indexed in the Web of Science (WoS) database. The data collected within the scope of the study were analyzed using bibliometric analysis techniques across various categories, including citation counts, co-authorship, countries, most frequently used keywords, and bibliometric coupling of documents and authors. Bibliometric analysis is defined as the quantitative analysis of publications produced by individuals or institutions within a specific period and region in a given field. In this study, VOSviewer software was utilized to create network maps and conduct bibliometric analyses. The analysis revealed that the most frequently used keyword is "women violence," and the most cited areas of research include studies on women, psychology, public health, environmental health, and occupational health. It was also observed that the highest number of publications occurred in 2022. The most prolific authors were identified as Campbell, Jacquelyn C., McFarlane, Judith, and Godoy Serpa da Fonseca, Rosa Maria, while the most influential countries were the United States, Brazil, and Australia. Furthermore, the works with the highest bibliographic coupling were Arkins (2016), Bacchus (2016), and Hooker (2012). The findings of this research provide a comprehensive perspective on violence against women and its trends, contributing to the knowledge base of academics in various aspects.

Keywords: Literature review, Bibliometric analysis, Women, Violence

1. GİRİŞ

Kadına yönelik şiddet, hem önemli bir halk sağlığı sorunu hem de ciddi bir insan hakları ihlalidir. Bu durum, kadınların yaşam hakkını tehdit etmekte; işkence, insanlık dışı veya aşağılayıcı muameleye maruz kalmalarına neden olmakta ve onların en yüksek fiziksel ve ruhsal sağlık standartlarına ulaşma hakkını ihlal etmektedir (1). Kadın nüfusunun %30' u, tahminen 1,2 milyar kadın hayatları boyunca ya fiziksel ve/veya cinsel eş şiddeti ya da eş dışı cinsel şiddete maruz kalmıştır (2). Çoğu şiddet eylemi evde gerçekleşirken mağdur genellikle faili tanımaktadır. Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, fiziksel, psikolojik, cinsel ve ekonomik şiddeti içerir ve kadının intihar veya cinayet yoluyla ölümüyle sonuçlanabilir (3).

Dünya Sağlık Örgütü 2024 raporuna göre; dünya genelinde kadınların yaklaşık 3'te 1'i (%30) yaşamları boyunca genellikle partnerleri tarafından, fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalmaktadır. Şiddet, kadınların fiziksel, ruhsal, cinsel ve üreme sağlığını kötü yönde etkileyebilir (4). Kadına yönelik şiddet önlenemez olduğunu bilmemiz gerekmektedir. Sağlık personellerinin, şiddete mağduru kadınlara ayrıntılı sağlık hizmeti sağlamak ve gereksinim duyabilecekleri diğer destek hizmetlerine yönlendirmek için anahtar rol oynamaktadır. Kadına yönelik şiddet, yalnızca kadının yaşamını tehdit etmekle kalmayıp, kadının toplumsal yaşama katılımını da negatif etkiler ve toplumsal düzenin bozulmasına yol açabilecek sosyal sorunlardan biridir. Hem ulusal hem de uluslararası düzeyde politikalar ve uygulamalar bu sorunu durdurmaya yetmemekte, her geçen gün kadına yönelik şiddet artmaya devam etmektedir (4, 5).

Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi raporu, 2022'de tahminen 81.100 kadının öldürüldüğünü göstermektedir. Bu kayıtlar, kadınların ortalama kırk beş bininin, eşleri, eski eşleri, partnerleri, erkek arkadaşları ya da aile üyeleri tarafından öldürüldüğünü gösteriyor; bu, her saat başı altıdan fazla kadının öldürülmesine tekabül etmektedir (6). Küresel demografi ve epidemiyolojik dağılıma ilişkin ampirik kanıtlar hala oldukça nadirdir (2).

Sağlık profesyonelleri özellikle mağduru suçlama, yoksulluk, toplumsal cinsiyet eşitsizliği gibi kadına yönelik şiddetin ve ruhsal bozuklukların sosyal belirleyicileri tarafından zaten dezavantajlı durumda olan kadınları güçsüzleştirme risklerine karşı korumalıdır. Bu araştırmanın temel amacı, hemşirelik alanında yapılmış kadın ve şiddet kelimelerini içeren akademik çalışmaların bibliyometrik analiz yoluyla kapsamını, dağılımını ve eğilimlerini inceleyerek, çalışmaların akademik literatüre katkısı değerlendirecek ve alanyazında kadına yönelik şiddetin yanıtında ortaya çıkan bilimsel bilgi birikimi ve araştırma eğilimleri ortaya konacaktır.

2. GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde; araştırmanın deseni, verilerin toplanması ve toplanan verilerin analizine dair bilgilere yer verilmiştir. Araştırmanın deseni Web of Science (WoS) veri tabanında yer alan kadın-şiddet konulu araştırmalar bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Bibliyometrik analiz yöntemi, “bir konunun, belirlenen bir alanda belirlenen bir dönemde ve belirlenen bir bölgede araştırmacılar veya kurumlar tarafından üretilmiş yayınların ve bu yayınlar arasındaki ilişkilerin sayısal olarak analizi” olarak tanımlanmaktadır (7). Bu yöntem, bibliyometrik verilerin değerlendirilmesini amaçlayan bir dizi matematiksel ve istatistiksel metodolojiyi kapsamaktadır (8). Bu inceleme tekniği, dergi atıfları arasındaki karşılıklı ilişkileri aydınlatmayı amaçlamakta ve hem yerleşik hem de yeni ortaya çıkan araştırma konularında teknolojinin mevcut durumuna kapsamlı bir genel bakış sağlamaktadır. Bibliyometrik analizde kullanılan veriler, Scopus ve WoS dahil olmak üzere çeşitli atıf indekslerinden elde edilebilmektedir (9).

2.1. Araştırma Verileri

Araştırmalar WoS veri tabanından toplanmıştır. WoS veri tabanında arama yapılırken anahtar kelime “women-violence” kelimeleri kullanılmıştır. Araştırmaların tarama süreci 01-08.09.2024 tarihinde yapılmıştır. WoS veri tabanında kullanılan arama ifadesi aşağıdaki gibidir.

Görsel 1. WoS veri tabanı arama ifadesi

Araştırmaların seçimi için WoS veri tabanında; bütün kategorilerinden, “Women- violence” alıntı konusu, “Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED)” “Social Science Citation Index (SSCI)” dizini ve “Emerging Sources Citation Index” filtreleri uygulanmıştır. Araştırma yapılan filtreleme sonucu 1991-2024 yılları arasında yayımlanan toplam 1822 yayın kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

2.2. Verilerin Analizi

Bu çalışmada elde edilen 1822 araştırmanın verileri bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Bibliyometrik analiz, geniş kapsamlı incelemeler için kullanılan bir analiz türüdür. Bu analizle, çeşitli veri tabanlarından elde edilen verileri kullanarak, bilimsel çalışmaların ve yayınların niteliksel ve niceliksel özelliklerini ortaya çıkarmak amaçlanır (8). WoS veri tabanında elde edilen veriler (.txt) dosyası şeklinde bilgisayar ortamına kaydedildikten sonra VOSviewer yazılımı ile incelenmiştir. VOSviewer, bibliyometrik ağları (dergiler, araştırmacılar, bireysel yayınlar, alıntılar vb.) oluşturmak ve görselleştirmek için kullanılan bir yazılım aracıdır (10).

3. BULGULAR

3.1. Ortak Yazar Analizi

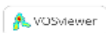
Yazarların ortak yazar ağı inceleme sonucuna göre, en çok bağlantısı olan ve birlikte iş birliği yapan yazarları belirlemek için en az bir yayın ve en az bir atıf kriteri baz alınarak ağ haritası çıkarılmıştır. En yüksek bağlantıya sahip isimler arasında yapılan incelemeye göre tek bir kümede birleşen 936 yazar olduğu ve bunların toplam 3169 bağlantısı olduğu tespit edilmiştir. En bağlantılı 38 yazar, toplamda 43 birim bağlantıya sahiptir. Atıf sıralamasına ilk üçte yer alan yazarların (1060 atıf ile Mcfarlane, J, 761 atıf ile Soeken, K ve 638 atıf ile Parker, B) en bağlantılı yazarlar olmadığı görülmüştür. Ayrıca alan yazına en çok eser kazandıran yazarların da en bağlantılı yazarlar içinde olmadığı görülmüştür (sırasıyla Lee McIntyre, Leonardo Ambasciano ve Bram Buscher) (Şekil 1).

Şekil 1. Yazarlık bağlamında ortak yazar ağı analizi

3.2. Yazarların Atıf Analizi

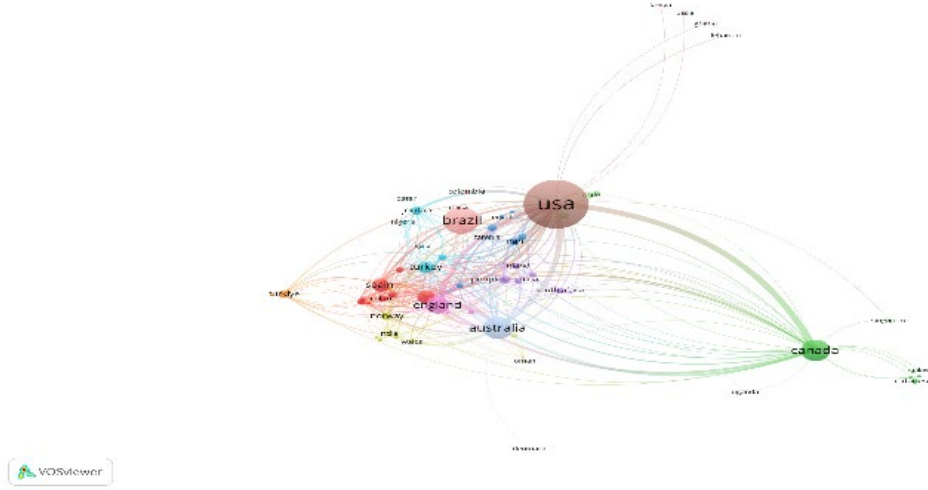
Yazar atf ağlarını belirlemek için yine en az 1 yayın ve en az 1 atf kriteri işaretlenerek yazar ağ haritası oluşturulmuştur. Bağlantılı oldukları görülen 2625 yazar üstünden uygulanan analizde toplamda 44 küme, 24013 yazarlar arası bağlantı olduğu ve toplam bağlantı gücünün 29536 gibi çok yüksek bir oran olduğu görülmektedir. En fazla atf alan yazarlar 1060 atf ile Mcfarlane, J, 761 atf ile Soeken, K ve 638 atf ile Parker, B olmuştur. Toplam bağlantı gücünü incelediğimizde en çok atf alan yazarlardan yalnızca biri (Mcfarlane, J) ilk üç sırada bulunmaktadır. Diğer bağlantı gücü yüksek yazarlar ise Bullock Linda, Baird Kathleen, Sutherland Melissa A. dır (Şekil 2).

Şekil 2. Yazarların atıf analizi

3.3. Ülkelerin Atıf Analizi

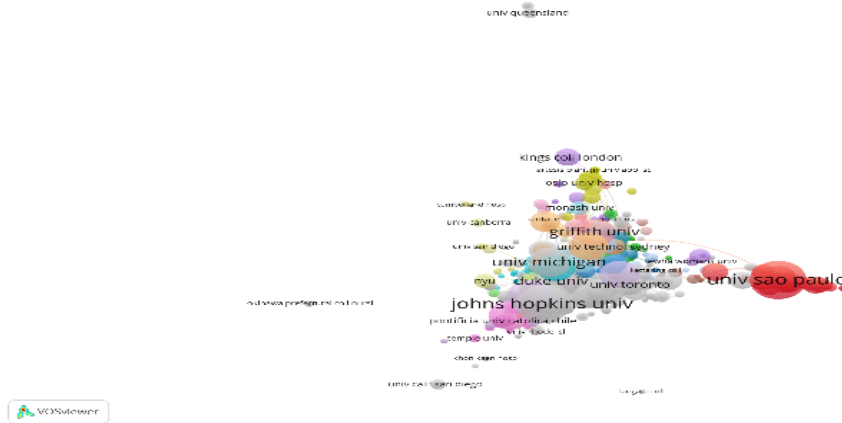
Araştırmaların yayınlandıkları ülkelere göre atıflanma durumlarına ilişkin ağ haritasını incelemek için o ülke tarafından en az bir eser yayınlanması ve bir atıf alınması kriteri kapsamında aralarında ilişki tespit edilen 70 ülke incelenmiştir. Analiz sonucunda 13 küme, 388 bağlantı ve 2047 toplam bağlantı gücü olduğu görülmüştür. En çok atıf alan ülkeler ABD (13118 atıf), Avustralya (3151 atıf) ve Kanada (2288 atıf) olmuştur. Toplam bağlantı gücü sıralamasında da bu ülkelerden ikisi yer almaktadır. Ülkelerin çıkardıkları eser sayısı sıralama ise ABD (790 yayın), Brezilya (244 yayın) ve Avustralya (173 yayın) olduğu görülmüştür (Şekil 3).

Şekil 3. Ülkelerin atıf analizi

3.4. Kurumların Atıf Analizi

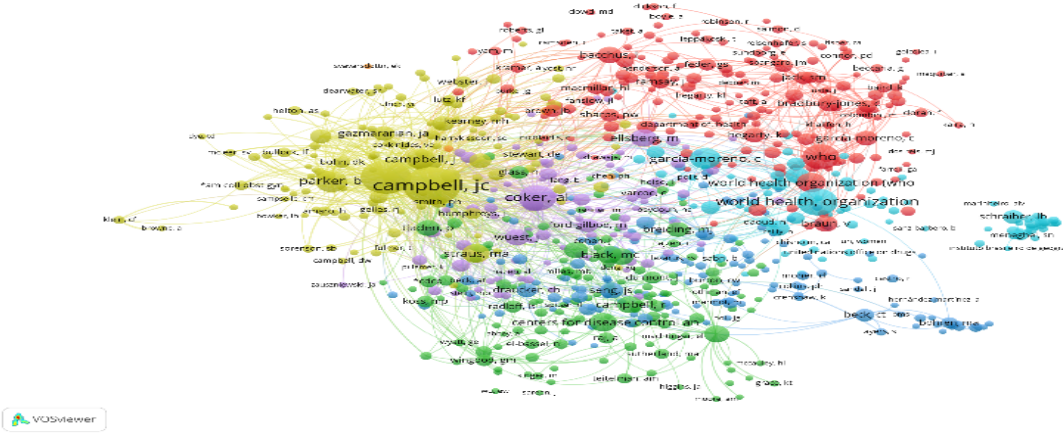
Bir kurum için en az bir eser yayınlaması ve bir atıf alması kriteri girilerek oluşturulan ağ haritasında aralarında ilişki bulunan 531 kurum üzerinden inceleme yapılmıştır. Sao Paulo Üniversitesi 64, John Hopkins Üniversitesi 60 eser, Texas Womans Üniversitesi 43 yayına ev sahipliği yaptığı görülürken, en çok atıf alan yayınların ev sahibi kurumları John Hopkins Üniversitesi 1302 atıf, Texas Womans Üniversitesi 1054 atıf, Virginia Üniversitesi 692 atıf almıştır. Toplamda 39 küme, 7661 bağlantısı olduğu ve toplam bağlantı gücünün de 10293 olduğu saptanmıştır (Şekil 4).

Şekil 4. Kurumların atıf analizi

3.5. Yazarların Ortak Atıf Analizi

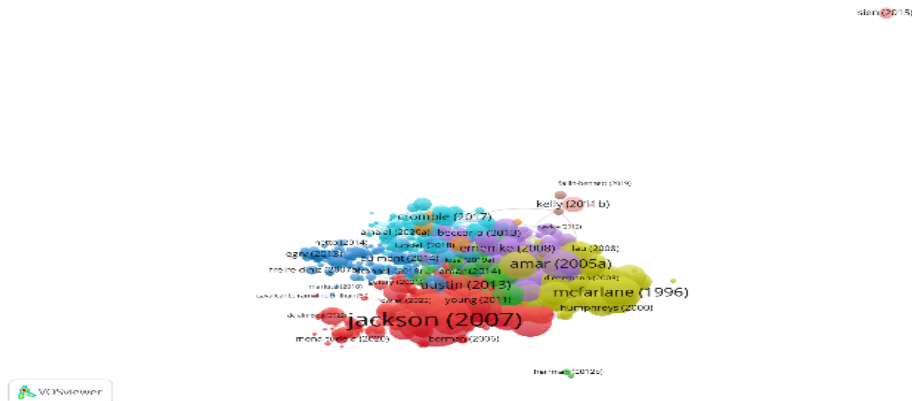
Ortak atıf, bir çalışmada atıfta bulunulan farklı kaynaklar olarak tanımlanır. Atıf sayısının minimum 10 olarak belirlendiği ve 792 birim üzerinde yapılan analiz sonucunda, 7 küme, 57628 bağlantı ve 146655 toplam bağlantı gücü tespit edilmiştir. En fazla bağlantılı olan ve aynı zamanda en fazla ortak atıf yapılan yazarlar Campbell, JC (479), McFarlane, J (379) ve Coker (217) olarak tespit edilmiştir (Şekil 5).

Şekil 5. Ortak atıf yapılan yazarlar arası bağlar

3.6. Metinlerin Bibliyografik Eşleşme Analizi

Bibliyografik eşleşme, birbirinden bağımsız iki kaynağın ortak bir yayına atıfta bulunması durumunu ifade eder. En az 1 atıf almış olma kriterine göre seçilen ve aralarında bağlantı bulunan 810 yayın üzerinde yapılan analiz sonucunda 17 küme, 25328 bağlantı ve 37144 toplam bağlantı gücü elde edilmiştir. En fazla bibliyografik eşleşme gösteren eserler, 600 alıntı ile Jackson (2007), 218 alıntı ile Reeves (2015) ve 176 alıntı ile McFarlane (1996) olmuştur. Toplam bağlantı gücünün en yüksek olduğu eserler ise 745 bağlantı gücü ile Arkins (2016), 722 bağlantı gücü ile Hooker (2012) ve 709 bağlantı gücü ile Bacchus (2016) olmuştur (Şekil 6).

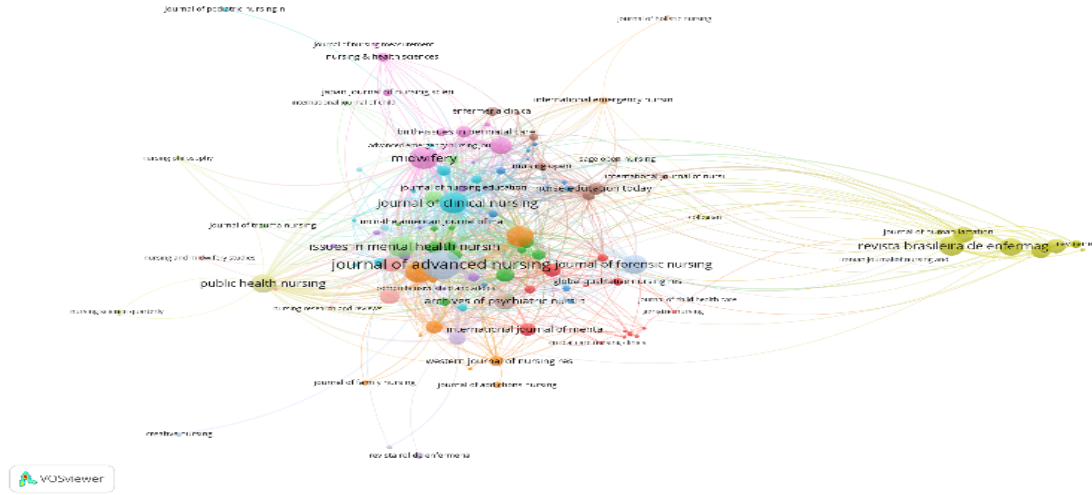

Şekil 6. Yazarların bibliyografik eşleşme bağları

3.7. Dergilerin Ortak Atıf Analizi

En az bir atıf almış olma kriteri ile seçilen ve aralarında bağlantı bulunan 148 dergi üzerinde gerçekleştirilen analiz sonucunda, 126 dergi arasında 17 küme, 845 bağlantı ve toplamda 2028

bağlantı olduğu görülmüştür. Bibliyografik eşleşmenin en fazla olduğu dergiler sırasıyla Journal of Advance Nursing (134 yayın, 2092 atıf ve 321 bağlantı gücü), Journal of Clinical Nursing (69 yayın, 1353 atıf, 319 bağlantı gücü) ve Midwifery (77 yayın, 1232 atıf, 187 bağlantı gücü) olduğu görülmüştür (Şekil 7).

Şekil 7. Dergilerin ortak atıf analizi

3.8. Kadına Şiddet Konusunda Hemşirelik Alanında Yapılan Çalışmaların İçerik Analizi

3.8.1. Araştırma Trendleri ve Hemşirelik Müdahaleleri

Hemşirelik alanında kadınlara yönelik şiddet üzerine yapılan araştırmalar son birkaç yılda önemli bir ivme kazandı. Bu alanda yıllık bilimsel üretim büyüme oranı %16,86'dır ve belge başına yılda ortalama 23,39 atıf düşmektedir (11). Literatürdeki birincil odak alanları cinsel şiddet, yakın partner şiddeti ve aile içi şiddeti içerir. "Cinsel şiddet", "cinsel saldırı", "yakın partner şiddeti", "kadınlara yönelik şiddet", "cinsel istismar", "aile içi şiddet", "çocuk cinsel istismarı", "önleme" ve "tecavüz" gibi anahtar kelimeler araştırmalarda yaygındır (11).

Hemşireler kadınlara yönelik şiddete karşı mücadelede önemli bir rol oynamaktadırlar. Hemşireler, genellikle mağdurlar için ilk temas noktalarından biridir ve bakım ve destek sağlamada olmazsa olmazdırlar. Çalışmalar, hemşirelerin cinsel şiddet vakalarını belirleme ve yönetmedeki önemini ve mağdurlar için destekleyici bir ortam yaratmadaki rollerini vurgulamaktadırlar (12-14). Ek olarak, ev ziyareti yapan halk sağlığı hemşireleri, risk değerlendirmesi ve güvenlik planlaması gibi daha geniş aile içi şiddet uygulamalarını da kapsayacak şekilde çalışmalar yürütürler (15).

Hemşireler kadınlara yönelik şiddetle başa çıkarken çeşitli zorluklarla karşılaşmaktadır. Bunlar arasında duygusal talepler, kaliteli iletişim becerilerine duyulan ihtiyaç ve kurumsal destek ve denetim gerekliliği yer alır (15). Ayrıca, örgütsel faktörler, hemşirelerin öznel duyguları ve şiddete maruz kalan kadınlara ilişkin algılarla ilgili engeller yaşamaktadır, yaşanan bu engeller etkili müdahaleyi engelleyebilir (16).

Şiddet mağduru kadınlarda, travma sonrası stres bozukluğu ilgili klinik göstergeleri belirlemek oldukça zordur. Başlıca göstergeler arasında depresif semptomlar, anksiyete semptomları, somatik semptomlar ve aşırı stres yüklenmesi bulunur. Standartlaştırılmış ve etkili bakım planları geliştirmek için doğru tanı koyabilmek oldukça önemlidir (17).

Kadına yönelik şiddetin bir sağlık hizmeti önceliği olarak kabul edilmesine rağmen, birçok hemşirelik ders kitabı bu konuyu yeterince ele almamaktadır. Eğitimdeki bu boşluk, hemşirelerin

mağdurları etkili bir şekilde tanıma ve destekleme becerisini engelleyebilir (18). Hemşirelerin bu zorluklara daha iyi hazırlanması için geliştirilmiş eğitim içeriğine ve örgütsel desteğe ihtiyaç vardır.

3.8.2. Şiddete maruz kalan kadınlara yönelik hemşirelik müdahalelerinde ortak temalar

3.8.2.1. Kurumsal Destek

Destekleyici Yasal ve Sağlık Sistemleri: Destekleyici bir yasal çerçeve ve sağlık sistemi olduğunda hemşireler kanıta dayalı uygulamaları uygulamada daha etkilidir (19, 20).

Kurumsal Destek: Toplum sağlığı hemşiresi liderliğindeki müdahaleler, net yönergeler, sevk yolları ve güvenlik protokolleri mevcut olduğunda daha başarılı olur (20).

3.8.2.2. Kapsamlı Eğitim

Eğitim ve Öğretim: Hemşireler genellikle yetersiz eğitim nedeniyle şiddet vakalarını ele alma konusunda güven ve bilgi eksikliği yaşamaktadırlar. Sürekli eğitim ve öğretim programları düzenlenmesi oldukça önemlidir (21, 22).

Uzmanlaşmış Eğitim: Eğitim, şiddete ilişkin kişisel tutumlar ve deneyimlerle başa çıkmanın yanı sıra istismarı tespit etme ve buna yanıt verme konusunda profesyonel becerileri de içermelidir (22).

3.8.2.3. Duygusal Yük

Duygusal Etki: Hemşireler, şiddet vakalarıyla uğraşırken çaresizlik, öfke ve şefkat yorgunluğu gibi önemli bir duygusal yük yaşarlar (19, 23).

Tükenmişliğin Önlenmesi: Bu alanda çalışan hemşireler için, bilgilendirme oturumları ve duygusal destek gibi tükenmişliği önleme stratejileri hayati öneme sahiptir (19, 23).

3.8.2.4. Multidisipliner Yaklaşım

İşbirlikçi Yaklaşımlar: Etkili müdahaleler genellikle aile içi şiddet hizmetleri ve diğer sağlık hizmeti sağlayıcılarıyla ortaklıklar da dahil olmak üzere çok disiplinli ve çok sektörlü iş birliğini içermelidir (20, 24).

Entegre Sağlık Sistemleri: Entegre sistemler ve işbirlikçi çalışma ortamları, şiddete maruz kalan kadınlara yönelik müdahalelerin ve desteğin etkinliğini artırır (15).

3.8.2.5. Belirli Müdahaleler

Ev Ziyareti Programları: Ev ziyareti yapan hemşireler, ilişki kurma ve güvenlik planlamasına odaklanarak aile içi şiddeti belirlemede ve buna yanıt vermede kritik bir rol oynarlar (15, 25).

Psikolojik ve Savunuculuk Desteği: Bilişsel Davranış Terapisi, travmaya duyarlı bakım ve savunuculuk programları gibi müdahaleler, şiddetten kurtulmayı desteklemede umut verici sonuçlar olduğunu göstermiştir (25).

3.8.2.6. Engeller ve Zorluklar

Tarama Engelleri: Hemşireler, rutin taramaları engelleyen bireysel rahatsızlıklar, zaman eksikliği ve yetersiz kurumsal politikalar gibi engellerle karşı karşıya kalmaktadır (21).

Kültürel ve Sosyal Normlar: Bazı ortamlarda, kültürel değerler ve normlar, hemşirelerin cinsiyete dayalı şiddeti ele almadaki rolünü karmaşılaştırabilir (22).

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma ile kadın-şiddet kavramlarına dair yapılan çalışmaların nicel bir sinopsisi çıkarılmaya çalışılmıştır. Hayati önem taşıyan kadına yönelik şiddet kavramının her geçen yıl daha fazla dikkat çektiği ve çalışmalara konu olduğu görülmektedir. Kadına yönelik şiddeti azaltabilmek, önlem alabilmek ve sorunlara çözüm üretebilmek için kavramın ve altta yatan nedenlerin net bir şekilde anlaşılabilmesi gerekmektedir. Bu sebeple, kadın-şiddet kavramının çerçevesi, kapsamı, metodolojik incelemesi ve sınırlılıkları üzerine yapılacak çalışmalara ve kullanımının sınır koşullarına dair bilgi üretilmesi oldukça önemli hale gelmektedir.

Kadına şiddet, bireysel, toplumsal ve yasal olarak gündemin ilk sırasında konuşulması gereken bir konu olarak dikkat çekmektedir. Bu bibliyometrik analiz sonucunda ulaşılan verilerin, konuyu çalışmak isteyen, merak eden, çözüm arayan meslek mensupları için sunacağı nicel bakış açısı bir tarafa, şiddet konusunun önceliğinin altını çizmek, bu çalışmada esas çıkış noktası olmuştur. Çalışmaların genellikle şiddet ve duygusal istismarın sıklığı ve yaygınlığı ile ilgili olduğu dikkati çekmektedir. Cinsiyete dayalı şiddet konusunda Wos veri tabanının irdelendiği bir bibliyometrik analizde(26) çalışmamızla benzer şekilde birçok makalenin Amerika Birleşik Devletleri'nden (%58,3) geldiğini, ardından İngiltere (%10), Avustralya (%6,2) ve Kanada'nın (%6,2) geldiği gözlemlendi. Bu çalışmalara ev sahipliği yapan ülke sayısı da azdı. Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesine Dair Sözleşme ile Birleşmiş Milletler' e kadına yönelik cinsiyete dayalı şiddeti ele almak için taahhütte bulunan 179 ülkeden yalnızca 87'si, özellikle de sorunun büyüklüğü, genişliği ve kapsamı ile ilgili çalışmalar ele almıştır. Konu hakkında artan araştırmalara rağmen bu sayının henüz başlangıç aşamasında olduğu ortaya çıkmaktadır.

Halk sağlığı hemşireleri, kadınlara yönelik şiddete karşı mücadelede önemli bir rol oynar. Araştırma ve uygulamada önemli ilerlemeler kaydedilmiş olsa da, eğitim, örgütsel destek ve hemşirelere yüklenen duygusal talepler açısından zorluklar devam etmektedir. Halk sağlığı hemşirelerinin şiddet mağdurlarına mümkün olan en iyi bakımı sağlayabilmeleri için eğitim ve destek sistemlerini geliştirmek gerekmektedir. Şiddete maruz kalan kadınlara yönelik hemşirelik müdahaleleri, kapsamlı eğitim, kurumsal destek ve disiplinler arası iş birliği ile desteklendiğinde en etkili hale gelir. Hemşirelerin üzerindeki duygusal yükü ele almak ve tarama engellerini aşmak da kritik bileşenlerdir. Bu temalar, şiddete maruz kalan kadınlara yönelik bakıma yönelik kapsamlı bir yaklaşımın karmaşıklığını ve gerekliliğini vurgulamaktadır.

Araştırmanın Kısıtlılıkları

Çalışmanın sınırlamalarını ve araştırma kalitesinin yalnızca bibliyometrik göstergelerle değerlendirilemeyeceğini, çünkü indeksleme için anahtar sözcükler kullandığını ve makalelerin temasını ve içeriğini tamamen yansıtmayabileceğini kabul edilmektedir. Ayrıca veri tabanı olarak yalnızca WOS kullanılması da araştırmanın sınırlılığdır.

Çıkar Çatışmaları

Yazar bu makalenin yayınlanmasıyla ilgili herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan eder.

KAYNAKÇA

1. Oram S, Khalifeh H, Howard LM. Violence against women and mental health. The Lancet Psychiatry. 2017;4(2):159-70.
2. Decker MR, Peitzmeier S, Olumide A, Acharya R, Ojengbede O, Covarrubias L, et al. Prevalence and health impact of intimate partner violence and non-partner sexual violence among female adolescents aged 15–19 years in vulnerable urban environments: a multi-country study. Journal of Adolescent Health. 2014;55(6):S58-S67.

3. Sanz-Barbero B, Heras-Mosterio J, Otero-García L, Vives-Cases C. Sociodemographic profile of femicide in Spain and its association with domestic abuse reporting. *Gaceta sanitaria*. 2016;30(4):272-8.
4. Violence against women [Internet]. World Health Organization. 2024. Available from: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>.
5. Rodrigues PS, Araujo LF, Vernasque JRdS, Souza APd, Alarcon MFS, Higa EdFR, et al. Domestic violence against women: experiences of primary health care professionals. *Texto & Contexto-Enfermagem*. 2024;33:e20230403.
6. Women O. Gender-related killings of women and girls: Improving data to improve responses to femicide/feminicide. 2022.
7. TUBİTAK. Bibliyometrik Analiz. ULAKBİM Cahit Arf Bilgi Merkezi; 2024.
8. Donthu N, Kumar S, Mukherjee D, Pandey N, Lim WM. How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of business research*. 2021;133:285-96.
9. Tamala JK, Maramag EI, Simeon KA, Ignacio JJ. A bibliometric analysis of sustainable oil and gas production research using VOSviewer. *Cleaner Engineering and Technology*. 2022;7:100437.
10. VOSviewer. Welcome to VOSviewer 2024 [Available from: <https://www.vosviewer.com/>].
11. Tavassoli A, Soltani S, Jamali SM, Ale Ebrahim N. A Research on Violence against women: Are the trends growing? *Iranian Rehabilitation Journal (IRJ)*. 2022;20(3):1-25.
12. de Souza GO, Vieira ER, Salustino MC, Ferreira JAG. Sexual Violence Against Women: The Importance of Nursing in Victim Care. *Health and Society*. 2023;3(01):74-95.
13. Güler E, Erbil N. Kadına yönelik şiddet, cinsel şiddet ve hemşirenin sorumlulukları. *Androloji Bülteni (Andrology Bulletin)*. 2022;24(3).
14. Miral MT, Özkaya BÖ. Hemşirelerin Kadına Yönelik Şiddet Belirtilerini Tanıyabilme Durumu. *Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi*. 2024;7(3):697-704.
15. Adams C, Hooker L, Taft A. A systematic review and qualitative meta-synthesis of the roles of home-visiting nurses working with women experiencing family violence. *Journal of Advanced Nursing*. 2023;79(4):1189-210.
16. Saletti-Cuesta L, Aizenberg L, Ricci-Cabello I. Opinions and experiences of primary healthcare providers regarding violence against women: a systematic review of qualitative studies. *Journal of Family Violence*. 2018;33:405-20.
17. Cavalcante YA, de Oliveira Lopes MV, de Castro NB, editors. Clinical indicators related to the nursing diagnosis "Post-trauma syndrome" in women victims of violence: A systematic review with meta-analysis. *Nursing forum*; 2022: Wiley Online Library.
18. Price-Glynn K, Missari S. Perspectives on violence against women: A study of United States nursing textbooks. *Journal of nursing education*. 2017;56(3):164-9.
19. Maquibar A, Estalella I, Romero-Serrano R, Macías-Seda J, Gil-García E, Lancharro-Tavero I. Primary healthcare nurses' experiences of addressing intimate partner violence in supportive legal and health system contexts. *Journal of advanced nursing*. 2023;79(4):1399-413.
20. Boyle M, Murphy-Tighe S. An integrative review of community nurse-led interventions to identify and respond to domestic abuse in the postnatal period. *Journal of Advanced Nursing*. 2022;78(6):1601-17.
21. Poredi V, Gandhi S, Palaniappan M, BadaMath S. Violence against women with mental illness and routine screening: Nurses' knowledge, confidence, barriers and learning needs. *Archives of psychiatric nursing*. 2020;34(5):398-404.
22. Kim J, Motsei M. "Women enjoy punishment": attitudes and experiences of gender-based violence among PHC nurses in rural South Africa. *Social Science & Medicine*. 2002;54(8):1243-54.
23. Christensen M, Metcalfe LL, O'Reilly R, editors. Emergency department nurses experiences of female domestic violence presentations: A review of the qualitative literature. *Nursing forum*; 2021: Wiley Online Library.
24. Mphephu A, du Plessis E. Professional nurses' experience in providing nursing care to women experiencing gender-based violence: A caring presence study. *Health SA Gesondheid (Online)*. 2021;26:1-8.
25. Hegarty K, Tarzia L, Hooker L, Taft A. Interventions to support recovery after domestic and sexual violence in primary care. *International review of psychiatry*. 2016;28(5):519-32.
26. Brilhante AVM, Moreira GAR, Vieira LJEdS, Catrib AMF. A bibliometric study on gender violence. *Saúde e Sociedade*. 2016;25:703-15.